



Kansen voor de Nederlandse tuinbouwsector in Japan

LAN-Tokio Februari 2018

*>> Duurzaam, Agrarisch, Innovatief
en Internationaal Ondernemen*

Tuinbouwontwikkelingen en voedseltrends in Japan

Japan is de derde economie van de wereld. Met 126 miljoen inwoners vormt Japan een kapitaalcrachtige consumentenmarkt met vraag naar veilige producten van hoge kwaliteit. Wie wel eens in een Japanse supermarkt is geweest, is onder de indruk van het assortiment met verse groente en fruit. Smaakvolle tomaten & paprika's, aardbeien als bonbons, en mooi verpakt fruit; alles goed geportioneerd in handzame verpakkingen. Maar ook duur, wat echter geen probleem vormt voor de Japanse consument die bereid is hoge prijzen voor kwaliteit te betalen.

Japan op dit moment een van de grootste bloemen en AGF-importeurs ter wereld. In 2016 importeerde het land voor \$ 6,2 mrd. aan groente (2,5), fruit (3,1) en bloemen (0,6). Dat is net iets meer dan Rusland (\$5,8 mrd) en minder dan China (\$7,9 mrd). Deze producten moeten aan stringente fytosanitaire markttoegangseisen voldoen. Al jaren loopt de binnenlandse productie wel terug. De regering Abe heeft zich daarom tot doel gesteld de onderontwikkelde, kleinschalige tuinbouwsector te hervormen en de voedselproductie te verhogen zodat op termijn export zelfs mogelijk is.

Een probleem is de hoge gemiddelde leeftijd van de Japanse boer, die met 67 jaar ver boven het OECD gemiddelde ligt. De kwaliteit van het Japanse groente/fruit is hoog. Door de hoge prijzen weten de Japanse tuinders te overleven. Maar het biedt weinig perspectief voor hun jonge opvolgers. Verder loopt de Japanse tuinbouwsector internationaal gezien nog flink achter ten aanzien van efficiency, retailstandaarden, biologisch, etc. Japan zet daarom in op automatisering, mechanisering en robotisering om de arbeidsproductiviteit per hectare te verhogen. Daarvoor zijn ruimhartige subsidies beschikbaar.

De regering wil de Olympische spelen gebruiken om een inhaalslag te maken en zich als kwalitatief hoogwaardige, duurzame voedselproducent te profileren.

Een nieuwe ontwikkeling is de intrede van grote non-agro bedrijven zoals Toyota, Mitsubishi, Daikin, NEC, Fujifilm, Yanmar, die voedselproductie als een nieuw business model zien. Zij investeren in professionele tuinbouwbedrijven. Nederland wordt hierbij als voorbeeld gezien vanwege de hoge kwaliteit en productiviteit, en kapitaalintensieve manier van produceren.

Tenslotte wordt bescherming van de Japanse tuinder langzaam afgebouwd. Vanwege de recent afgesloten vrijhandelsakkoorden met de EU (EPA), Australië en TPP (zonder VS) zullen de importtarieven omlaag gaan wat tot meer concurrentie en prijsdruk op de binnenlandse markt zal leiden.

EPA EU-Japan

De economische partnerschapsovereenkomst (EPA) biedt nieuwe kansen voor Nederland. Met name de tarieven op vlees, zuivel, levensmiddelen en alcoholische dranken zullen gefaseerd fors

worden gelaagd, terwijl voor ca 85% van de tarieflijnen op termijn een nultarief zal gelden. De importtarieven voor groente/fruit/bloemen waren niet hoog - variërend van ca. 0-8% - zodat het effect hier minder groot zal zijn. Wel bevat EPA ook afspraken over SPS en standaarden, waardoor de AGF-handel zal vergemakkelijken. In 2016 exporteerde Nederland voor ca. 650 miljoen euro landbouwproducten naar Japan, vooral varkensvlees (125 mln.), zuivel (58 mln.), levensmiddelen (150 mln.), groente, fruit en bloemen (92 mln.). Japan is daarmee de 3e afzetmarkt buiten Europa.

Bloemen & AGF-export NL-Jp x 1.000 euro (2016)

Bloembollen	43.989,00
Paprika	23.796,00
Planten	11.444,00
Snijbloemen	5.819,00
Tomaten	3.303,00
Aardbeien	1.579,00
Overige	1.981,00
Totaal	91.911,00

Kansen voor Nederland

De Japanse markt staat bekend als lastig en tijdrovend, maar Nederlandse agro-ondernemers kunnen goed geld verdienen op de lucratieve markt in Japan. Japanse bedrijven zijn bereid hoge prijzen te betalen en tonen zich loyaal aan de leverancier. Het duurt even voordat zaken gedaan worden, maar dan wordt er vaak een langdurige relatie aangegaan.

Voor bedrijven die actief zijn in de glastuinbouw zijn er veel mogelijkheden. Kassenbouw, klimaatbeheersing, teeltkennis; Nederlandse bedrijven hebben Japan veel te bieden. Glastuinbouw is ook een innovatieve, technologische bedrijfstak. Dat slaat aan bij de mentaliteit van de Japanners.

Daarnaast heeft Japan behoefte aan agrokennis. Om de omwenteling in de Japanse landbouw daadwerkelijk op gang te

brenge, zijn adviseurs nodig op het terrein van teelttechniek, verwerking, logistiek en bijvoorbeeld ketensamenwerking.

Tenslotte blijft er een grote vraag naar hoogkwalitatieve tuinbouwproducten als bloemen, paprika's, aardbeien, tomaten, en innovatieve fruit-& groente producten (niche). Producten uit Nederlandse kassen hebben als voordeel makkelijker kunnen voldoen aan de strenge Japanse markttoegangs- en retailsisen. De wensen van de Japanse klant zijn wat verder van onze mainstreammarkten zijn verwijderd: qua smaak, kwaliteit en beleving. Van groot belang is daarom het aanbieden van op de Japanse markt gericht assortiment, smaak.

Kansen tuinbouw:

- Kennisoverdracht en consultancy op terrein van productie, en ketenmanagement;
- Uitgangsmateriaal (bloemen, bollen, groentezaden)
- hoogkwalitatieve voedselproducten als paprika's, aardbeien, tomaten, verwerkte groenten, aardappels en fruit;
- Tuinbouwtechnologie en voedselverwerking;

Interessante links met achtergrondinformatie:

De Economische Partnerovereenkomst (EPA)

- [Overzicht van de EPA effecten voor Nederland](#)
- [Interview met Landbouwwraad: 'Nederland profiteert van handelsakkoord EU-Japan'](#)
- [Over de Landbouwwraad \(Evert Jan Krajenbrink\) in Japan](#)

Tuinbouw

- [Nederlandse agro-export naar Japan bereikt recordhoogte in 2016](#)
- [Nieuwe Japanse tuinder: een robot?](#)
- [Voor Nederlandse leveranciers van plantaardig uitgangsmateriaal is in Japan nog veel te winnen](#)
- [Marktstudie Tuinbouwsector in Japan: ontwikkelingen, subsidies, inkomensontwikkelingen en de entree van non-agrobedrijven](#)

Contact

Landbouwwraad Tokio

Email: tok-Inv@minbuza.nl

Twitter: [@ejkrajenbrink](https://twitter.com/ejkrajenbrink)